

راهنمایی پسرانه‌ی نیک پرور

تهران، خیابان استقلال، (پایین تر از میدان ابن سینا) - ۱۳۸۰/۱/۱۵ (دهه دوم محرم ۱۴۲۳)

عصر پنجشنبه، حدود اذان ظهر وارد مدرسه شدم. چند دانش‌آموز از دور به چشم می‌خوردند، اما حیاط بزرگ مدرسه پر از خالی بود! ... خالی از شلوغی و جنب و جوش‌های معمول یک مدرسه! معلم دینی کلاس دوم به پیشوازم آمدند؛ و قرار شد ابتدا نماز بخوانیم و بعد بازدید خود را آغاز کنیم. بنا بر این به سوی سالن راهنمایی نیک‌پرور هدایت شدم.

جاکفشی‌هایی در کنار و سالنی که با دو در شیشه‌ای کشویی از حیاط جدا شده بود.

فاصله‌ی این درهای نمازخانه با زمین‌های ورزشی، ساختمانی بود که بعداً معلوم شد ساختمان بچه‌های سال سوم است و در زیر آن آزمایشگاه‌های زیست و شیمی و فیزیک قرار دارد. نمازخانه‌ی مناسب با فرشهای بسیار تمیز؛ یک سِنِ متوسط که صندلی‌هایی در کنار آن قرار گرفته بود و مشخص است مربوط به جلساتی است که به صندلی نیاز دارد. محرابی فرورفته در دیوار و دو قاب بزرگِ دعای بعد از نماز؛ دعای رضیتُ بالله و دعای اللّهمّ انّ مغفرتک ارجی من عملی ...

در دو طرف ادعیه‌ی زیبا، دو قابِ دیگر، یک مزین به نام سیدالشهدا علیه‌السلام و یکی مزین به نام قمر بنی‌هاشم علیه‌السلام که به مناسبت محرم‌الحرام نصب شده است ... و تعدادی از بچه‌ها که اکنون در نمازخانه به یکی از معلمان خود اقتدا کرده‌اند. از آن‌ها پرسیدم و گفتند اینان کسانی هستند که علاقه‌مند هستند علاوه بر درس عربی کتاب و عربی روش (که کلاسی است با شیوه‌ای خاص در تعلیم زبان عربی) مباحث بیشتری را پیرامون زبان قرآن و روایات داشته باشند؛

مانده اند مدرسه برای آموختنی‌های اضافه!

بعد از نماز، وارد ساختمانی شدیم که گفته می شود کلاس های پایه های اول و دوم در آن جا قرار دارد. هر پایه یک اتاق مخصوص معلم راهنما و گمکش را دارد.

ساختمانی قدیمی، صندلی های قدیمی و راهروهایی باریک اما ...

اینجا مدرسه ای است که اندیشمندان متدین بسیاری پرورانده است، و البته نا اهلانی هم از این مجموعه گذر کرده اند! ...

در راهروی مدرسه محلی است به عنوان نمایشگاه دائمی فعالیت های بچه ها که حاصل کلاس هایی مثل کلاس علوم و زنگ های آزمایشگاه زیست و شیمی و فیزیک است.

زمین فوتبال، بسکتبال و والیبال، و در دو طرف زمین ها باغچه های محصور شده با سیم هایی برای جلوگیری از خرابی باغچه های زیبا بر اثر توپها و شوت ها! ... و در یکی از باغچه ها سایه بان و تابلویی برای امکان تشکیل کلاس های درس، خارج از چهار دیواری اتاق ها، که طرح و اسکان بسیار خوبی است.

می گویند آزمایشگاه فیزیک و شیمی و زیست، دو مجموعه ی آزمایشگاهی مجهز هستند. البته در هر دو بسته بود و امکان بازدید میسر نشد.

کتابخانه ای با کتاب های بسیار خوب و غالباً نو! از شخصی از دوستان شنیدم که مدیریت محترم در زمانی فرموده اند همه ی کتاب ها را کنار بگذارید و از نو برای کتابخانه کتاب بخرید! کتاب دار محترم فرد باتلاشی هستند که کارهای جالبی انجام داده اند. ایشان ضمن بازدید از راهنمایی مؤسسه ی احسان و نیکان علاقه ی بسیاری به دانستن فعالیت های دیگر کتابخانه های مدارس دارند. کتابخانه حاوی جزواتیست که غالباً سخنرانی های تربیتی جلسات اولیا و مربیان است و چندان مورد استفاده بچه ها نیست؛ همچنین سی دی هایی از برنامه ها که مورد مراجعه ی بچه ها قرار می گیرد؛ چون فرصت مطالعه برای بچه ها در مدرسه کم است، جای مفصلی هم برای مطالعه

نیست. در گوشه‌ای از کتابخانه، کتاب‌های جدید و مورد توصیه به نمایش گذاشته شده که به زودی در قفسه‌ها قرار خواهد گرفت.

مسئول محترم کتابخانه آماری بدست آورده‌اند که بسیار جالب است؛ آمار انضباطی، یعنی دیرکرد کتاب‌ها نشان می‌دهد که کلاس‌های سوم راهنمایی (در سال تحصیلی ۸۱-۸۰) در شش ماه اول سال بیشترین بی‌نظمی را داشته‌اند؛ همچنین کمترین میزان مطالعه را! یعنی ۴۲۹ عنوان کتاب. در مقابل کلاس‌های دوم کمترین دیرکرد را دارند و بیشترین حد مطالعه را در میان سه دوره، یعنی ۸۸۴ عنوان کتاب. کلاس‌های اول با مطالعه‌ی ۴۶۰ عنوان کتاب خود را وارد این رقابت کرده‌اند!

همچنین با بررسی آمار موضوعی که از کامپیوتر استخراج شده بیشترین عنوانی که با فاصله‌ی بسیار از دیگر عنوان‌ها، مورد مطالعه‌ی بچه‌ها قرار گرفته ادبیات داستانی است که مورد علاقه‌ی است؛ عنوان دوم شاخه‌ی علوم است که با توجه به تحقیقاتی که معلمان به بچه‌ها می‌دهند مورد توجه قرار گرفته و در بعد از آن، علوم اجتماعی و دین با یکدیگر هم گام هستند.

هر پایه سه کلاس دارد، لزوماً همه درس‌ها مثل دبستان با معلم‌های اصلی نیست. اما بچه‌ها می‌دانند که یکی از معلمان کمک دیگری است. البته کسی که کمک است خود توانایی اداره‌ی دوره را دارد اما به علت تعداد بچه‌ها کسی که تجربه‌ی بیشتری دارد را مسؤول معرفی می‌کنند. در اتاق استراحت معلمان تمام وقت، کسوه‌های مخصوصی است. تابلویی در اتاق معلمان است که متعلق به معاونت آموزشی است.

مدرسه چهار، پنج معلم جوان و تازه نفس دارد و بقیه صاحب تجربه هستند.

معلمان زبان مدرسه گمد و وسایل ویژه دارند و وابسته به مؤسسه آموزشی خاصی نیستند.

نکته بسیار جالبی که همراه ما در این بازدید تعریف می‌کرد، این بود که بسیار کم دیده می‌شود که معلمان در اتاق استراحت به گپ و اتلاف وقت مشغول باشند. کمد مجلات و کتابی هم در اتاق معلمین است که استفاده می‌شود و گاهی مثل پنجشنبه‌ها بعضی آن‌ها را برای مطالعه به منزل می‌برند.

یکی از کارهایی که کتابخانه برای دقت بیشتر در آمارهایش انجام می‌دهد این است که معلمان مدرسه کتاب‌هایی را که به عنوان تکلیف و تحقیق ارجاع داده می‌شوند را لیست می‌کنند تا در آمارها حساب این کتاب‌ها و کتاب‌هایی که خود بچه‌ها علاقه‌مند مراجعه هستند جدا شود.

آمار مطالعات بچه‌ها نسبت به سال گذشته در همین مقطع کمتر شده است!

سال گذشته یعنی سال تحصیلی ۸۰-۷۹ مطالعات ۹۰۰ عنوان بوده و امسال ۸۱-۸۰ مطالعات ۸۸۴ عنوان؛ البته که این اعداد به هم نزدیک است..

آشپزخانه‌ی کوچک و بخش امور دفتری و مالی مدرسه در ساختمانی قدیمی قرار دارد که در قسمتی به ساختمان اول‌ها و دوم‌ها وصل است.

ناهار معلمان از دبیرستان علوی آورده می‌شود و بچه‌ها در آوردن غذا آزادند و لزومی ندارد مطابق برنامه‌ی خاصی غذا بیاورند. ناهارخوری کوچک است و استفاده از آن مشترکاً و توسط همه راهنمایی امکان‌پذیر نیست.

مدرسه با تمام فعالیت‌هایش مثل ساختن ساختمان مستقل برای سوم‌ها و آزمایشگاه‌ها تا به حال فعالیت ظاهراً جدی‌ای برای تغییر نمای بیرونی ساختمان ننموده است! چیزی شبیه دبستان نیکان در خیابان وارسته!